

P. Uskoter - Kamnik - R. D. 1947.
100A. knjig. - Ljubljana, y.)

ELLER
KOROŠKE
PESMI

FRAN ELLER

KOROŠKE PESMI

SLOVENSKA MATICA V LJUBLJANI

1947

KLIC IZPOD JEPE

61802

f 12. XI. 1948 / 10714

DOMA ✓

Pred cerkvijo je trg že pust in prazen,
prešle so binkoštno večernice;
samó še tri stojijo vernice,
čebljajo in ne morejo narazen.

Za hišo dedej čedro si prižiga,
lenobo pase in bučelice;
ob steni mu zore marelice,
pod lazom ječmen lat in reso dviga.

Iz krčme fantje so na prag se usuli
in dečle, bujne ko potonike;
vzhrumi globoki glas harmonike,
vmes klarinet poskočno pesem fruli.

Še vrisk . . . in v krčmo drugo se prelilo,
vse utónilo je in zadihnilo . . .
Z Osojščice je hladno pihnilo:
vojaški rog se báha sem čez Zilo.

A breg naš ne odmeva . . . na robini
raztegnjen spi . . . le olše srhnile,
nad loč so čaplje plaho prhnile,
mušice goni veter po modrini.

Skoz vas in ven pa tihotapi cesta
v hrib gor. Tam rovtarji domácijo,
meglè tam krilijo, se vlačijo
na nočno nemško stran v ohola mesta.

JUTRO

Danica še iztlela ni ...
Naréd stojim in z doma
čez rušino in prélog
velí mi ravna pot.

V ponjavah sivih dremljejo
kraljične Karavanke ...
koj bodo jasne v jézeru
spet gledale svoj čar.

Škrjanci nebu na oltar
ščeбет neséjo drobni,
v prosú tepó se vrabci,
krog plena krik ženó.

In s klasom klas ko težkih kron
se tisoč zlatih ziblje;
rosijo v lipah biseri,
vsak list smaragd je čist.

Pa srečam rožico ... na plašč
ne spnem si je okrutno,
le vdilj tja međ razgoni
prehajam kakor v snu ...

Ženjice žet se žurijo,
pred ógrado uhite me;
grabljic družina z grabljami
po koncu mimo gre.

O, zarjice na dnu zenic —
in »dobro jutro« v zboru
iz grl zapelo zvončkov
prigodnjih je srebró.

In v srcu vzide mladi dan
pa svet mi ves obžári:
škrjance, rože, deklice ...
še vrabcem utrinek dá.

V PLANINI

V planini grem, v šumenje tonem širo . . .
Vzbrlel je dan dremavi na grebenih;
med bukve jeknila temné zadirno
ni trda pesem še sekir jeklenih.

Že gorski nos v škrlatu rad bi vzgôrel,
pojema trudni ščip srebrnolasi,
mogočno se v modrinah vozi orel,
srnjak opreza, skrit vohlja ob jasi.

V polsvetli zrak macesni še mračijo,
majêjo v zborih glave okorele
in stražijo, z bradnicami bedijo,
prav blizu kje pa žéne spijo bele . . .

Za debli tam, kaj bliska skoz biline?
Blešči to lub, tišči se lice k brezi?
Ah váruj: zineš, kineš . . . in premine
v meglicah ti . . . ko breza stoj in strezi!

In čudo čuda . . . padati, kipeti
valove zrem: deviške prsi žive;
iz cvetnih čaš telo se v hlapu neti,
obliva čar jo zarje nevenljive.

Sloní, sproščéna vejám pod šotore,
in praproti pahljajo narezljane,
brenčijo hrošči hlapčiči in bôre
bučelice, nje vonja vse pijane.

Stojim, strmim . . . mi v korenine gnati
začno peté? — A z roba, glej, prikrade
dolg žarek se krilat in v plohi zlati
poljub ji dá na ustne sočnomlade.

Tedaj vztrepečejo slemena sinja,
premahne luč in trne čez dobrovo;
na pir vršiče piš zgovoren zgrinja;
svat v svatih pričam zveze nove slavo.

Držim resnico? Me držijo sanje?
Sem jaz še jaz . . . drevo, kot so drevesa? —
Le právljica še gre, le šepetanje
z jezika listom, z listov na ušesa.

VEČER NA ZILI

Pod holm je zdrknil sončni čoln,
višarske tle goličave;
blisk seče blisk . . . večer je poln
prikrite borbe krvave.

Skoz lipe sapa vre in les
ječi in žene peruti,
sencam bi ušlè, a trda vez
do néba ne dá jim vzpluti.

Dolino dim duši . . . Od saj
prezgodaj se je zmeglilo.
Mrak zbira gavrane, ko zmaj
repát oblačí nad Zilo.

Čaróvnik črn z dlanjó zavel
in zlate gradove, ki dahnil
jih v póldan bil je angel bel,
vse v prah mu siv je razpahnil.

Noč pada . . . Tiho rosni zrak
v temò potopi, kar je težno.
Le zvezde še brlé, lehák
pno most kam v luč nedosežno.

DAN MEDLI

Dan medli . . . že pod peruti
laz in leho vzal je mrak;
le tam daleč, tam nad Ruti
jasen še drži se trak.

Bolj in bolj prameni živi
v lakomno bledijo noč;
hira, umira v motnji sivi
zadnjim čelom svétla moč. —

Zarje daleč za gorami,
dobrih, davnih sreč spomin,
ah, da mogel bi za vami
čez mrakove teh dolin!

Čez doline nad mrakovi
gre za vami le moj sen,
tih oblaček, še z robovi
zadnjih žarkov pozlačèn.

M A T I

Zapuščen grob je tvoj
v daljini zemlje tuje ...
nad njim le svod neba domuje
in Bog še nad teboj,
o moja mati!
V slovo, ko šla si mi odtod,
nič drugega ti mogel nisem dati,
le tri prgišča tuje zemlje té.

In krenil proč z gomile sem težké
med vrvež ulični na temno pot,
ves mrazen, ves ubožen
in komaj zmožen
le ene svetle sinove solzé. —

Pod Jepo pojdem, ondu kje ti v Rutih
oddavna babičin kipi
visoki, mirni dom.
Na mehkih tratih, z jagelci posutih,
vedril, v jasnine tonil bom
in ti, ki ljúbila si te strmí,
z menoj se znajdeš tudi ti.
V dolí široke bova gledala,
besed si drobnih na uho povedala,
pa morda skrivnega še kàj
mi deš v kramljanja sreči zlati,
kar je preslišalo kedaj,
kar čulo je zastonj

in znalo ni razbrati
v topotu mestnih gonj
otrpló mi srcé.
Ah, saj od tebe le imam,
da zdaj mi še tišine govoré,
da kadar sred stvari sem kakor sam,
o njih mi v prsih strune zazvené.

Čas nov pred nama se najavi
v bleščečih zárij
nesmrtni slavi:
iznad Osojščice vprek do Višarij
pribliška kresni dan.
Meglà na dnu se skrójila
in skóznjo jézerna ravan
ko školjke bisernice živa stran
z modrinami se bo prepójila;
in od zamejnih bran
mimò Dobrača sem k Dobravi
v objemljaj sestri Dravi
hitela rádo séstrica bo Zila.
Tam si nosila, dete me vodila.

Vse vniz med brdi pa — o sen,
sto kratov že skaljèn,
a stokrat spet očit —

kjer cerkvice po hribih cvetejo,
krog lip se črede hišic gnetejo,
v žarini žit,
v polmraku senokóš,
ko prvi raj odpiral,
do kamor seže vid,
stal bo in se prostiral
pod našim nebom rodni najin Rož.

OSOJŠČICA

Osojščica, gora ti mirno zeléna,
od prvega v rodni smehljaš se mi stan,
na nemško, na nočno, mogočno stran
s širokimi pleči vsajêna.

Ni lomек tvoj kamen kot naš, ni apnén,
snov tèmna, prastara je, živa;
in plešast ni, ni raztrgan greben,
gladkó ga travje okriva.

Od nas edino ime še imaš,
inače smo tuji si davno:
zavzel ti je kópo naš mrkli mejaš,
zdaj sili v dolino nam ravno.

Ti gledaš samó in s pragov pristopnih
nas vabiš, obrnjena sem na jug.
Še zimsko sonce ti dober je drug,
po lazih te boža polkopnih.

Vigrédič pa tvoj opravi se breg
najzgodneje v svilo pomladno,
ko nam robove béli še sneg
in sape jih bičajo hladno.

Ah, deček že sem pozdrav lehak
v rebrino klical ti zložno:
pri tebi jasnina, pri nas je bil mrak,
v srce mi je udiral otožno.

In bridko sem čutil: iz enega vira,
pa vsem enako ne toči Bog;
tam onim daje iz bogatih rok,
a nam jih tu skôpo zapira. —

Pod vrhom visoko ti kmet je trd
zemljaril sred vélike frate
in trate in polja, dvorišče in vrt,
vse njive, dolgé in oglate

ko záplate, plašču po ševi ram
prišite, se zdele so umetno.
Ta kmet na planinah, gosposko sam,
bil kralj je z državico cvetno.

Ni burje ledene mu bilo se bati,
za hrbtom strmela si ti kakor ščit,
in zrak bil sojni je nadenj razlit,
plel krono v žarini mu zlati.

A jaz pa sanje pregrešne sem plel,
ah, bile so sanje otročje:
na krilih tja preko bi rad bil zletél
tej sreči v toplo naročje.

Čemu le zavidno iz dalje bi zrl,
kar miče me v blesku obilja,
čemu se mehko ne bi v tujce sprostrl?
Moj dom, saj mi z gruščem postilja.

Takó sem dehtél, bila sla je zvodnica,
glasno pa me v prsih je sodila vest:
,Očini neveren bi pasel objest,
brez duše si mar in brez lica?'

O, res je, tu zibel mi tekla, iz koč
beseda je ljuba zvenela,
tu pela mi mati v mrzlo je noč
vsa trudna od znojnega dela.

Nič več me ne mami tvoj polni obraz,
Osojščica, le se košáti!
Preskušnje me jačijo; vem, kdo sem jaz,
in kje mi rečeno je stati.

Pa če se le redko nam vijejo venci,
pa če le počasi zoreva naš plod:
na skalo vsejani, hraber smo rod,
izbrani, da plénjamo v senci.

D R A V A

Šumno med gorami motna lije Drava,
tok tišči za tokom, strmec v lok oplava,
drzne pne valove, lomi jih in peni,
polja tésna reže z dolgimi prameni.

„Kaj se, Drava, mečeš ljuto v bók iz bôka,
ni še vedno cesta ti dovolj široka?
V mel pod strn zeleno rjave grebeš rove,
strižeš in podiraš in drobiš bregove.

„Nisi voda tiha, kot so reke druge,
butajo v mejnike tvoje nam vijuge;
v snu se opotekaš ali pa si slepa,
nič se ti ne užali gruda naša lepa.

„Nič za nas ne maraš, v tuje spešiš dalje,
soncu greš naproti v tri sosedne kralje:
jutra tam toplejša, brazde bolj so plodne,
večja so obzorja, struje bolj svobodne.

„Pa je ni dežele, da se z našo meri,
z belimi vrhovi, modrimi jezéri;
pesmi ni nad našo, da bil zvok ji slajši,
mimo solz do vriska skok ji bil bi krajši.

„Mož kje bolj prisrčnih, mož bolj bistroglavih
srečaš kakor v Rožu, kje še bolj šegavih?
In deklet lepoto sama razodevaš,
ko v tolmunih gladkih lica jim odsevaš.

„Svoja si, a reci, kaj smo ti zgrešili,
da tepó vrtinci tvoji nas nemili?“ —
Šumno lije Drava, čez pragove dere,
sili na celino, sive prode pere.

Nič me ne posluša, nič me ne pogleda,
v levi rob in pravi rušam prst odjeda.
Grabi v živo Drava, vzburkana in hladna,
o, še ta, ta tudi zemlje naše gladna.

V Skočidolu l. 1894

NAŠE JEZERO

Krog jezera je živo,
dan pôje, voda vabi,
z valovi poželjivo
čez prod in bičje grabi.
Pod brdom kraj obale
vrtič kostanjev sniva,
cvetijo hiše zale,
gospoda notri biva.

Prijazno nas ne gleda;
piš severni jo znaša
in tuja ž njo beseda
brni v domovja naša;
molčeči log zasegla
razpašno in košato,
na cesto že in trato,
na prsi nam je legla.

Po senčnicah se leca
starad in glumcem ploska;
divjači z žogo deca.
Tik mize miza ozka
puhti od skled in vina:
plen vojni žlahto pase,
pri kavi strino strina
obira v site čase.

Na jazz mudi se temu,
streč kvarte kam v beznico,
večer ga skrila v objemu
bo z gospodično Cico;
pa ženam meče oni —
zvit ribič — trnke zlate;
za tekme vnet bahate,
ta čoln po vetru goni.

A v brazdah kmetič reven
hrbèt krivi nad plugom;
ves nizek in pohleven,
nesvoj z voličem drugom
bedrá skoz lepotijo,
ki ga zaman obseva;
v tla mu oči strmijo,
kot da jih sram je dneva.

Tu jarem zgolj in delo,
tam praznih ur naslada . . .
le kje se to je splelo
in kakšen bog mu vlada?
Naš zadnji košček zemlje
je naš za tujca mari,
da po lazéh ji šari
pa trga jo in jemlje?

In jezno stresa z glavo,
ust réncavih ukazuje;
v kri sili se nam zdravo,
a koder piči, truže;

denarja pěst ponudi
pa kupi dlan in dušo;
v spotik smo mu na grudi,
spat rine nas pod rušo. —

Glej, sonce boža milo
in jezero šepeče,
zlo misel bi utopilo . . .
ta kamen zajti neče.
Kot iz globin temnela
bi žalost neka stara,
blišč ves je ne odčara
in pesem ni vesela.

V KOROŠKEM GOZDU

V Nemcih cesto trdo grudi
pod jesen mi noga trudna.
Stopáj, noga, več ne múdi —
tla so tuja, preodljudna!

Črne ždijo smrekovine,
spe grobišča davnotiha;
skoz vrhove luč ne sine,
komaj vetra dih zadíha.

Lica mrkla grejo mimo,
sreč popotnih glas ne vošči;
ptič molči, ves plah pred zimo,
domotožje tava v gošči.

Glej, sred iglic vejo velo
breza proži . . . kot viselo
bi teló na križu belo.
Ni li streslo se, vzihelo

in — po naše? . . . Nič . . . Le šila,
ta sršijo . . . V svit obzorja
kdaj dobredem iz mrtvila,
jug mi proti prideš z morja?

DOBRAČ

Široko zleknjen pred nami, Dobrač,
sloniš po starem, ti sleme čudaško!
Gospoda nemška te kliče drugač:
prekrščen ji služiš v »Planino beljaško«.

A nam ostaneš, kar vedno si bil:
Dobrač . . . brez dobov, še malo ne dober . . .
Si res velikan se v kamen živ
izrodil kedaj, začaran si Ober?

Usode ti naše ni kajsi mar:
le gruščá nam ostrega drče in lazi,
vodá hudournih spuščajo v dar,
suh sneg z opasti se vsiplje in plazi.

V davnini za pleča te zgrabil nekoč
potres je blazen — pričajo spisi —;
slabó nas tvoja je ščitila moč,
obnesel junaško takrat se nisi.

V osrčju prejedén na dvoje si šel,
cel bok si zgubil; ta z gromom zgreznil,
čez trge, vasí se, gradove sesél,
pokopal, z gomilo jih je zaveznil.

Še danes pod stenami grob nasut
v pečevju se divjem pne in kopiči,
le vres po zvalinah mu raste rud,
nad robom tèmni krakajo ptiči. —

Sicèr pa lepó se mi ujemaš v svet:
podoba si naša, tovariš nam vreden . . .
Kmet naš, za luč in svobodo vnet,
ko vrh tvoj sončen je ves in razgleden.

In prav kakor ti tudi mi, polni trm,
vsaksebi težimo v skladéh neubranih:
do bratov z juga v greben gremo strm,
na ono stran v legah visimo predanih.

Drobi se tebi teló in nam:
ti skalo za skalo, mi čela gubimo.
Potresi so klali, nas vili k nogám,
a zrušili niso. Še smo, še stojimo

in silo trpimo, kot ti jo trpiš:
ime čez noč nam gospoda je vzela.
Več nismo, kar smo . . . Na vrat nam in križ
kričečo je záplato tujo pripela.

Z I L A

Tebi, Zila, tudi v ječo,
v trd so kamen ujeli toke,
s pasom dvojnimi speli boke,
strast v širine koprnečo.

A v vezéh ti je pretesno,
brez miru pod stene vijesh,
v rezane se plošče riješ,
pljuskaš in jih bijesh besno.

Hudourni rasteš; više
goniš divjih struj valove
in mostiče in jezove
dlan ti jezno kar pobriše.

Skale trgaš, smreke ruješ
in zropoče zadnja brana:
svojim silam le predana,
bregu zopet zakraljuješ.

Tisočzoba se leskeče
krona ti, vsa v luči zlati,
a iz pen ko iz srebrá ti
plašč po ramah dolg se vleče. —

Právljične si mi kraljice
živ spomin: tvoj narod uróčen,
z geslom krutim je omočen
na ušesa in zenice,

da ti bleska več ne spazi,
da ti šuma več ne čuje,
slepec, glušec, v jarmu tuje
slave grudo dedno gazi.

NA GOSPOSVETSKEM POLJU

Sred polja sivega stoji
na zarah širnih kmet,
v praznino tiho, daleč v dim
gubi se mu pogled.

„Lepo pšenica rasla si,
lat zibala in klas,
čez tri ravni med klanec tri
o tebi šel je glas.

„A jaz te nisem, drug te je
požel do korenin:
ledeni vel in žel vihar
s polnočnih je pustin.“ —

Sred polja sivega mudi
od juga romar mlad,
zro tiho svêtle mu oči
na vas in stolp in grad.

„Lepo mi, zemlja, cvela si ...
rod moj na tvojih tleh
čez tri mejé med kralje tri
slovel je v davnih dneh.

„Prepalo vse ... le kámenja
še kup je za spomin:
ledeni vel in žel vihar
s polnočnih je pustin.“

1895

MRTVA ZEMLJA

O tiha krájina mi rodna,
kam dela govor svoj si in obraz?
Še pesem, ki te pomni, je nezgodna
in v trušču tujem jo pogrebe čas.

Vasi sem tvoje prekorakal,
držala pot je ko čez božji vrt;
vsak vzdíhljaj čutil, stregel sem in čakal:
plah bil je glas naš tod in zdaj je strt.

Odmev mi topel več ne vrne
besede tople, ki v pozdrav jo dam;
gre mimo in hrbèt mi fant obrne,
me sliši in ga matere je sram.

Pa v cerkvici na vrhu griča
ne bom jih čul več naših aleluj:
tirolski pater tam boga veliča,
tuj brusi jezik in bog sam je tuj.

Le starka, zadnja med župljani,
še marnja, kakor ded je marnjal njen,
a dediščino, vnukom je ne hrani,
s seboj odnese jami jo za plen. —

Grôza mrtvaška širom zeva —
srce več kod, več nima kam domov.
Nastavim trombo sodnega naj dneva,
da jekne, kar molči, vsaj iz grobov?

Nevzdramno krajina mi sanja
od jezera do razoranih sten,
edino v enem naša: vsa nekdanja
v spominu živem starih še imen.

Imena, ko napisi mili
ste na gomilah tu, okras jim zlat . . .
A izgrize tudi vas, vas ujé po sili —
privošči smrt, le smrt nam tuji glad.

V GOSTILNI

Pred mano v kozarcu je vino,
v svoj zlati lovi me leskèt,
a rajši od vina k točajki
mi lepi uhaja pogled.

„Bog primi te, dêkle iz Roža,
ko roža planinska cvetiš! —
A reci, kaj hoče na nedrih
ti v šopku ta mrzli modriš?“

Pa ona umeti me noče
in bega in šuli se v stran:
po naše da níkdar ni znala
in znala ne bo živ dan.

„Za Nemko izdajaš se trdo?“ —
in smeh, že mi lomi ga srd —
„veš, govor izdaja te tudi:
za trdo je Nemko pretrd.“

„Ah, kaj si le ti in kaj nisi . . .
kri naša si, tuj pa je duh;
te bloje vse več je v deželi,
na pljuča nam gre njen tuh.“

Proč . . . sezimo rajši po vinu,
saj juga je našega dar,
in čisto je, pátoke ni mu
koroške dolil še krčmar.

BILČNIKOV NEČEK

To bil je Bilčnikov Neček,
nad Zilo domá iz Drobólj,
prebrisan slovenski deček,
list naših dobrav in polj.

In repo je pekel na paši,
po naše vriskal in pel,
v nedeljo je stregel pri maši,
ob kaši redil se vesel.

Pa dali so Nečka v šolo,
zapustil očetni je prag,
pod tujo gospodo oholo
v bahavi odšel je Beljāk.

In mnogo se ondu je mučil
v klopicah sosedom vštric,
pismenk se oglatih naučil,
grgravih je kup rečenic

in tolči s petami, po koncu
štrleti pa vihati nos;
v ošabnosti hitro Tevtoncu
najtršemu bil je kos. —

Ko na vasi se spet je postavil,
je vedel, da je korenjak,
in kadar je kaj svojeglavil,
odzdravljal je vnic: ‚Guten Tag!‘

Le v družini še časih je molil:
‚Toč váruj Bog nas in suš!‘
Nikoli pa z nami ni volil,
sramoval se je biti ‚Čuš!‘.

Ni več bil dobri to Neček,
a tudi ne Iškarijot,
sprevrigel ni v tak se izmeček,
da pródal za cvenk bi svoj rod.

Srebrníkov sam hranil je belih
in hišo imel je pa grunt
in kóčejev, kravic debelih
in v kašči mnog mernik in funt,

pa v hlevu tri sčésane pare
košatih pincgavskih kónj;
v kupčijah bil je od fare,
še zrna ni tvegal zastonj.

Besedo le svojo pradedno,
ki jecljal jo je nékdaj mladič,
le nje ni štel več za vredno,
tajil je in deval jo v nič.

To videli v mestu so radi,
kaditi mu jeli do zvezd,
in cenili so ga uradi,
med nemško sprejeli posest.

Prijazno mu segal je v rōko
še grof, naš okrajni glavav . . .
bil Neček je ganjen globoko:
čast veljá, pa čeprav ni denar.

V Rožeku si upravnika Zimka
je tudi na mah pridobil:
pán Zimek z vsakomer ljubimka,
kdor našim gorák je in griv.

Mogočna njegova je volja:
poveril mu jasni je knez
graščino, pristave in polja
in v gozdih divjino pa les.

Jeseni v revirju se knežjem
brez Nečka ni néhala lóv;
težkó mu je šlo z ravnotežjem,
kadar plul je iz dvorca domov.

Tako so mu rasle peroti,
ni krilil navzgor zamán
in glej, po najglajši poti
bil lepega dne je župan.

In zvito je občini vladal,
vrtuljil vse više naviš,
za nemška nebesa se vbadal,
prejel še zaslužni križ. —

A ko treba mu bilo je umreti,
se grehov je brž pokesál;
da dušo nam hotel je vzeti,
za to ni odveze iskal.

O, slavno smo ga pokopali:
otroci se zbrali iz šol
in pevci krog jame so stali,
zapeli v slovo mu »Fahr' wohl«.

In brambovci so požarni
prikorakali v blesku čelad,
od nemških povelj ko v kasarni
trepetala je mila pomlad.

Zdaj mož pokojno nam sniva
v objemu slovenskih grud;
na kamnu pa ni: Tu počiva,
ne, vklésano je: Hier ruht.

In ni več Bilčnikov Neček,
Andreas WIELTSCHNIGG je zdaj,
velikega nič, le človeček
tačas in na vekomaj.

Sicer pa je bil dro še priden,
in ker ljubil ga nemški je bog,
naj mu dá, česar prosi, svoj ‚Frieden‘,
sodnik mu ne bodi strog.

Bil je tiste zvrsti, ki izdaja
rod svoj iz prepričanja,
tistih duš, ki brez nemškega raja
jim ni ga zveličanja.

KRALJ MATJAŽ V LJUBLJANI

Ne dremlje sivi kralj Matjaž
le v Peci slavnoznani,
vse bolj še dremlje sredi čaš
v Ljubljani prezaspani.

Po dimastih sloni kletch
pred sabo z litri cvička,
na desno, levo v krik in smeh
mladó se s starim prička.

In vsakih sedem let na dan
zbude ga vetri južni:
»No, kaj počne moj Korotan? —
vi pravite mu: tužni.

»Šlo vígredi je poltisoč
in še cveto Korošci,
ižesa žuli jih obroč,
pa so debelokožci.

»In mraz jih ne zdrobi noben . . .
Korošci severnjaki
trpeti znajo, ven in ven
ostanejo naj taki.

»Še slišimo z gorá njih vrisk,
še dá jim Kurent peti,
še migajo, dro še . . . od stisk
ne bo jim brž umreti. —

»Vran, ti pa kar zapri svoj kljun,
pogube sel zloduhi,
kreket nam tvoj ne gre v račun,
na to uho smo gluhi.

»Kaj plašiš nas, kaj begaš mir?
O, nam je treba spati:
sen lep nam je vse sreče vir,
sen o svobodi zlati.« —

In kot bi se nečesa zbal
kralj skloni se nad vino:
»Hoj, Lenka ljuba, še bokal,
Bog živi domovino!«

Izreče in omahne bled,
puh vinski ga zamami.
Pustite ga, čez sedem let,
prej ne, se zopet zdrami . . .

1912

KYRIE ELEISON

Pred oltar je v mašnem blišču
mož pristopil in se klanja,
z motnim jekom po stebrišču
prošnja gre ko plaha sanja:
Kyrie eleison!

In na orglah vsi registri
vztožili so temnokrili,
v tekmo so se družno zlili,
kvišku pno se zvoki bistri:
Kyrie eleison!

In po cerkvi na kolena
gruča tam za gručo pada,
gluho spi ob steni stena
in skoz strop se bije nada:
Kyrie eleison!

Glej, na križu sred oltarja
On visi pa v smrtnem dvomu
spušča glavo . . . A v uho mu
klic grmi ko iz viharja:
Kyrie eleison!

SVITNICA

Koroška zima. Sren zamrzli škriplje
v brezzvezdnato, v adventno trdo noč;
z dobrane lučka se ob lučki tiplje
pogumno iz vasic in samnih koč.

Seljani k svitnici gredo na faro
skoz mraz, odinja sivi čezinčéz;
vodniki spred in mlado zad in staro
v debelih plaščih, v kučmah do ušes.

Preprosti narod s tiho vero v duši,
čvrst, zarjam próti vstaja iz temnic...
,Kdor naš si, čuj, dremávo se ne glúšil'
Budé zvonovi, v noč veli njih klic:

,O dolga noč, predolga do danice...
Kdor naš si, kvišku zdaj na hudo pot;
korak naj za ogorki plamenice
popelje iz neskončnih vas mrakot.

,O dolga zima... sever jezno viha,
gazi bi rad, bi srca vam zamel;
kdaj sponie razkopnijo, kdaj pridiha
zeleni jug iz bratovskih dežel?

,Molči nad vami Bog... Vi, dani, vzeti
v tujino črno, kómu vas je már?
Le up ko iskra drobna mirno sveti
pa v cerkvi še iz ozkih oken žar.' —

Pojo zvonovi. Strmo po zadoljih
odmeve lomí s Karavank jim zid.
O čudo — roj kresnic na snežnih poljih...
Takó v advent gredo, tja v plahi svit.

DOKLEJ

Dežele naše ti davnina tožna,
s teboj srcé dovolj si že sem trl:
svôjim smo vedno znali viti vrv,
a drugim biti klada le podložna.

Po sémnjih so in klavnicah vsekod
nas pródali ko na konopcu kravo,
in kot nas v oje deval je gospod,
garáli smo, pripravé za tujo slavo.

Le redkoma je sreče žarek mignil
v mrakove krámol naših in nadlog;
teptani, klicali z nebeških lok
smo angela, da nas iz vic bi dvignil.

Pa če pri čredi nam vodnik je vstal,
koj v bok mu planili smo neposlušno,
in kdor se prtil je za nas, je pal,
izdan še vsak za bóre mrvo krušno.

Takó nam šli v pustiv so dnevi zlati
in nič nazaj se ne mudi jim spet;
že teče, teče novih tisoč let,
a še prosjaki strežemo pred vrati.

Doklej? Dokler ne strese nas vihar,
úpi se plahi razbežé in dvomi —
dokler ne pride mož, kovan na udar,
in z jeklom v svoj si dom zapahe zlomi.

1910

NAŠ GREŠNIK

Kaj tu vališ v tem gnezdu nemškem?
Mar nisi naš, naš kmet?
Semènj vre pisan, a zaznal te
na prvi sem okret.

Sršiš in gledaš me upeto ...
le stoj, nič se ne boj!
Spónašaš suktnjo mi gosposko —
pod gumbi brat sem tvoj.

Sta z davkarjem orala davi?
Srebrá si kupček bel
iz mošnje mu naštel po naše.
Rohnel je — cvenk pa vzel.

Greš gret se tja k pravici slepi?
Vsak škric njen diše hlad.
Zastonj v jeziku terjal našem
boš pismo in pečat.

In v krčmi so te z vriščem gnali?
Ko slab denar sloviš:
očetu si besedo našo
dal slikati na križ.

To seješ piš, vihar pa žanješ;
kar činiš, jim je greh.
Že v hišo ti dežijo kazni,
sramota in posmeh.

In pesem živo ljubiš našo?
Joj, kakšna nemarast!
Čemu ti glas? Prodaj ga! Rešiš
za v grob vsaj zadnjo čast. —

Ne boš . . . Naš si, naš grešnik stari.
Tako veli ti vest:
pokora ne, odvezo dá nam
le uporna naša — pest.

V Beljaku l. 1894

MI ČUŠI

Dovolj nabruhali biriči zlobe,
preveč so spridili že naših duš.
Ostalo v golšah še vam je hudobe
in vrgli ste navrh nam pljunek: Čuš.

Tačas je jug priklical v maj in verno
mi vsi, mi „Čušič“, čuli smo mu glas;
po čušje pred gospodo licemerno
krivili nismo „Čušič“ se pod pas.

Vi pa od polnoči, temni ko Ture,
vi mrazni ko ledišč tam večnih sklop:
sto let in sto že štejete nam ure,
skrbi vas gladni naš, režeči grob.

Ni src otajal sreče žar od Bóga,
omajal smrtni angel ni jih nič:
pohlep sodnik, pravdač je vaš poroga,
obet ne veže, vas kroti le bič. —

Saj veste: Nazarenci sramočeni
Rim so prerasli kakor skalo mah;
mučenci, s palmami oboroženi,
šibili žezla so trinoška v prah.

In Gueuzi — Gueuzov zábili pač niste. —
„Beračič“ nikdar sit jim vzdela je gost.
Pepel so zdaj vojské ošabne tiste,
vsí rablji vprek. — „Beračič“ pa diha prost.

A mi? Še vabi zvon od Gospe Svete,
ni bajk samo nam davnih bled spomin;
in pesmi v velih že vekovih pete,
cvetó nam živo še iz globočin.

Cvetó. — Vi pljunete na cvet . . . Piš siče,
in gaj se skloni v tankih vej obroč;
in ože k rami rama se primiče,
da v stiski brat je bratu na pomoč.

Izide dan — bil blizu ali daljen —
tedaj si vrnemo zadnji vaš dolg,
in rod, v tegobah trikratno prepáljen,
otmè, kar v gobcu že unaša volk.

Dotlej si usta le perite s 'Čuší',
ne obrazdá nam čistih čel ta krst;
in mržnje podle plaz odrinjen zruši
pod ščitom sklenjenih se naših vrst.

1927

NA KARAVANKAH

Počijem na grebenu, ki razdvaja,
kar eno je od juga h Gospe Sveti,
do kamor mi obzorje dá dozreti,
ki s sinjim nebom sinjo zemljo spaja.

Z menoj so témena skalnih vršičev
pa niže hoj in smrek zeleno morje,
a doli na ravnici par voličev
obrača kmet in dolge brazde órje.

Ko da mravljinec tipal bi po dlani,
drobnijo kmet in plug in vol ob volu . . .
Bog s tabo, kmet . . . o vojvodskem prestólu
izsanjal si . . . zdaj tegni, zdaj tlačani!

V sredino Drava blede trak svoj riše:
Poljanci tod, sem više so Gorjanci,
za selom selo, zraven cerkvic hiše,
vodé vijó se in cesté med klanci.

Cvetela v zibel že si, loka lepa,
vas tiha mi nad Zilo šumotavo
in jezero z otočkom za Dobravo
na poldnu strma stražila si Jepa!

Tam oče mi pod belim spi zvonikom . . .
ne sam, pri grobu grob je vsa planjava:
pod snežnega Dobrača spomenikom
živ narod spanje tu mrtvaško spava.

V gomilah tisoči . . . Bil čas bi vstati . . .
Kdo dvigne jih na dan? Roké nam robil
oklep je trd, in ko ga meč je zdróbil,
v svobode jare slavi prekošati

prikléniti si brate k srcu nismo
z besedo znali bratovsko vsemožno.
Pogaženo je pravde nove pismo
in globlje kakor kdaj molčanje tožno.

V ta molk le plah begunec kod izteza
šibke lahtí . . . če zidanega doma
še krov drži se, zdaleč gledat roma
in po čereh skrbno za njim opreza.

Res, še kipi tam sleme, še kljubuje.
A s Tur divjá ledeno čez poljane
viharja srd, morí in ne miruje,
da kar biló je naše, k tlom se zgane.

Kaj upate v trobent svetlih glasove?
Raz Peco klic — topovi so mu rjuli
odzdrave v noč — možjé ga niso čuli . . .
Dobučal je . . . jih v drugo mar naj zove? —

In vztrepetala iz brezdnin ujeda
bol davna mi, temná je, težkokrila;
na vse vrhove senca zla ji seda,
nebo in zemljo v mrak mi je povila.

Po prvem plebiscitu 1. 1920

BREZDOMEC

Iz dimnikov — teh skrunih —
v nebeško luč valil ne bom več saj.
Jelk sekati me ne spraviš v gaj,
da dvignem prag si nov na mrtvih brunih.

Mrzijo mi zidovi:
tam kót pri kotu, mrak tam dremlje skrit;
zrak ljub jim ni ne sončni svit,
v poldan brlé, pobeljeni grobovi.

Odžira ješči plamen
sleména, rebra snežni tre vihar . . .
Dom dedni moj je pal . . . nikdár,
nikdar ne vstane več, na kamnu kamen.

Vihar? O . . . naj pritreska.
Pod svojo strehico ne bom vedril
in ne v skrbeh za ténko skril
ko polž se zvijal plah na krpi peska.

Dom moj so le še tuji
domovi zdaj, vsi vzdolž do skrajnih cest;
nobenemu pa nisem zvest,
z nemirom grem, ki mimo vrat jim struji.

Popotnega šotora
mi piramide so majave: v noč
razpenjam jih počivajoč
in rušim zopet sam, ko kliče zora.

DESETI BRAT

Ah dajte, bratje, kruha kos
neznancu vi, ki spravljate na grudi,
za grižljaj vsak pa Bog prirêci voz,
cel voz vam, žita poln, ob uri hudi!

Ta zemlja, dedom kdaj obilna last,
nas vnukov ne nahrani več dosita;
imejte sivi dolgčas ravnih brazd,
moj del je cesta, križem v svet previta.

Kako bi pratikam jaz vernik bil,
ovčice štel na nebu pomladanjem
in pivk se bal in reg? Odkar sem živ,
ne sejem in ne žanjem.

Le kljuke trem, ledino src orám,
le kljunom trosim páberkov iz vreče;
dva hlapca, jug in sever, gibkih ram
ná suknji švè grabljata mi brsteče.

A vam srebrijo slane sadni vrt,
zlatijo suše klas in klico,
bíserne jagode vršé krog trt,
ko toča trgat prigrmi v gorico.

Vonj gre težak od vaših zelenjav,
sam pèlin pust . . . O, pa diši mi bolje
na kučmi trnast cvet krvav . . .
in skoz vasí tja v znojno polje

glas pesmi spremlja me krilat,
pozdrav svoboden iz dežele tuje;
ne sliši rad ga v hiši brat,
pred pragom brašna mi peščico vsuje.

Bel hleb se že za nežico dobó . . .
jaz ž njim ne dragoletim,
le blagoslavljam s prazno ga dlanjó,
drobim kot na oltar daritvam svetim. —

Ah dajte, dajte kruha kos
brezdomcu vi, usidrani na grudi;
za grižljaj vsak pa Bog domakni voz,
cel voz vam, žita poln, ob uri hudi!

NA DREIMARKSTEINU

Lepó prehaja dunajska jesen . . .
čez brda rahel vetroc jel je striči;
z meglicami odeto v puh svilen,
spi morje biš med listnatimi griči.

V otavo sedem tja na rob, mehkó
k cveticam zleknjen, ki jih sonce greje,
očesu pa nad mestni pas v ravnó
dam pasti se daljino ven do meje,

a ko na jug bi umerilo, Snežnik
vzkipi mu nemški v pot . . . O, Karavanke
in drugi vi: Triglav, Dobrač in Špik,
le sen dozre moj znanec vas in znanke.

Saj tu sem romar zgolj, nevabljen góst
v gosposkih gajih, v lozah teh in vrtih;
pri vas bil dragim drag, bil deček prost
na kopah sem in na čereh razdrtih.

Kot nékdaj vam ob gležnjih koprné
vasice in molé zvoniki sloki
in hoste valovijo in šumé
pa jezera z višnjévimi otoki.

A jaz odšel sem, kakor sin košat
od matere se strga, poln objesti:
svetleje svet sijal mi še takrat,
mladost z besedo láchko znal je zмести.

Častil sem delo tujih mož in mož
v pozdrav iskren desnice dlan jim prožil;
ni trn me zbódel v kiti bledih rož,
ni zmrazil hlad, ki je v zenicah krožil. —

Zdaj pa ga čutim žehki njih prezir,
vsa žéla, v šalo in v smehljáj zavita;
polom je treščil v plesnivi naš mir,
odprl sovraštva ploham vréla skrita.

Iz dupel peklenskega dna,
kar ondu je ždelo slepot in sramot
in mrčalo zla,
na luč nam ostrašeno drami
železna roka
razbojna. Prepađi režé med nami,
krvava nas loči reka široka,
ne zbliža več brv ne brod.

Čuj, tamkaj od spód,
kjer z dimom davi se mesto,
sem gor v kraj vedre tišine
súnkoma zopet mi rine
segnanih trum
tisočeri hrípavi hrum.
Spet množice z glavo do glave
tiščé na pločnik in cesto;
vsak ogel in kot
pribira gruče zijáve,
da glumno svoj god
zapraznujejo nóv,

god zmage in vojne slave.
Rumenih rogov
povelja hreščijo, bleščijo zastave
in bijejo bobni
debeli in drobni;
iz krčem in zabavišč
skoz ulice kakor viharja hlišč
podi se teles
majavih zblójeni ples. —
Vmes
švedrá po berglah pisana laž
in leže tiskan papir in ga bruha,
trg z márnjami krmi, ko strada kruha.
Od črnih križev in kraž
prevarana klone
pamet in trezni opleta um,
utihne svareči sum.
V soparici kalni nižin,
okuženih z mržnjo prastaro, tone
pijana vest,
njen zadnji medli opomin.
Štrli samó še pri pésti pest
nad truplom svobode pogaženim,
nad licem pravice nakaženim. —
Gladóvnih otrók
ječánje in ranjencev stok
pa v ječah s ključi rožljanje,
zapatih verig
osorni žvenkèt,
stropnic in sten prasketanje,
kjer v brunih dolgo že gloda pišč;

pušk rabeljskih zverski rezget
z morišč kod in taborišč:
vse trušče topi, vse prevpije,
v povodnji divji čez tlak se lije,
do nemih pljuska nebes
uporno njih trmasti vik,
njih ‚Heil und Sieg‘. —

Biča sencà, rohní krog ušes,
vrta mi v sredo možgan
popadni ta, rdeči krik.
Vampirskih me kril
so mrakovi objeli,
življenje sesá iz žil
ogoltni mi bes
naščitih tolp tam v globeli.

O, bodi jim ti, polnočni vran,
resnice glasnik
od mrlíških poljan.
Podvri, s kreljutjo udúši
svinčeno napuhov drznih zalet;
v obup jim zglúši,
v grózo molčečih stisk
prekrakaj, ves trd, ves temán,
zmagoslavja slednji še vrisk!
O, zakaj mi pogled
ni močán
kakor strele ognjene blisk,
ni z otrovi navdan,
kakor v bajkah ga imá bazilisk,

da v srh in trepet
jim čela skruši
ohola, v beg jih okrene plah,
da spali v pepel, da v prah
z oplazom prvim buši
stoletnih krivic
brani pa stolpe nasilja jeklene.
Po tleh naj zgrmí, naj razdene
oblast se nečimrna že. Njen klic,
odkar nam veli, ni v brate
nas vezal nikdár,
le v hlapcev pohlevnih črédi nas jate.
Ni skupna nikoli bilá nam očina,
gábi na mizi se hleba mi vašega dar,
grenijo v kozarcu kapljice vina;
ah, še jeseni vaše milina
mi voljo trapi ko večče zvodnice čar. —

Ne bom več, v rabóti
zadelan, z brádo po ševi
tujcem služil
ne slugam njih slug.
Vsaksebi hité nam zdaj dnevi.
Žerjavom pridružil
visokim se bom
pa ž njimi na jug
odrešenim srcem naproti
spustim peroti,
tja k materi vrnem se v dom.

1917

O B L E T N I C A

Prešlò je od burnega dneva
zdaj triintrideset let
in vihra sovražna razdeva
nam našo deželico spet.

Nasilnik mori nas prastari,
le bolj je še krut in ohol;
grabljiva pest gospodari
deljenim na pol in pol.

Vzgrmele so puške pod Kočno,
s krvjó nas pokrstil je čas,
a k zmagi nam sije odločno
Pravice nesmrtné obraz.

Že v gòro račun se kopiči,
obletnic je več ko tisoč;
z lažmi ne utajijo biriči,
surova ne zbriše jih moč.

In prej med narode sprte
ne vrne mirú se dan,
prej ne, da do zadnje bo črte,
do tal ta račun poravnán.

Na dan 20. sept. 1941

R A Š I C A

Rašica, tiha mi vasica,
zamaknjena tja v sončni jug,
zgorela si, še ti treščica
v strahotnem kresu naših muk.

Mehkó na rušnatem pobočju
poldanji te obhajal sen
in držal gozdom je v naročju,
od samih leh in lok zelèn.

Na rob tvoj cvetni rad sem sedal
in vprek do Kríma v daljno šir
čez mesto in mahove gledal,
nad vsem nedeljski plul je mir.

Divjaki zdaj ti v srečo sinjo
prihruli ubijat so in krast
in kri jim dala in blaginjo,
pa rešila si našo čast.

Gomile vročega pepela
sivijo, a z zidovi boš
in s strehami nam spet vzbrstela,
živ šopek belordečih rož.

1941

LETALSKI ALARM

Mrtvemu prijatelju

Strmó nam nad glavami
sirena tuli,
pogubo znani sklopu hiš . . .
Tebe zdaj več ne vzdrami,
neustrašno tam na odru spiš.
O blažen . . . časi so ti preminuli.
Tvoj vedri duh
otet ne bega, nič ne išče:
véčno je našel zaklonišče
in mir svetál. —

A mi pred smrtjo še ko črvi
trepečemo . . . brez varnih streh in tal
v temni nočimo jami . . .
Tam tésno se med nami
ob zidu Judež ovaduh
zamótan plazi
in pazi,
na úho vleče in napenja sluh,
po bratovski ga žeja krvi. —
Ti si opravil ž njim
in jaz te srečnega slavim.

Novembra 1944

PAPIRJA KOS

Dekletu prišlo je písánje drobno . . .
a ni ljubezni, le nesreče trd
biló glasnik, iz dalj zvonjenje grobno:
tam v bitki vzela ženina je smrt. —
Strmí deklè solznih oči, na dlani
drhti ji pismo pa ga k drugim shrani,
pokoplje v sivi sveženj pod motvóz
to zadnje še, samo papirja kos.

Grmádijo izdajo čez izdajo
možje peresni, v kalnem na denar
,vesti' lové, iz palcev jih sesajo
in v slona razpotegne se komar.
A ti, z nektero varan že novico
mi vojno, kupiš 'Pravdo' in 'Resnico';
ko pa prevohaš, si obriši nos:
kar si dobil, je le papirja kos.

Dognal je sporazum državnik moder:
'Brat z bratom kaj snovala bi prepír?
Ne bo več sile take od nikoder,
da večni nama zrušila bi mir.' —
Za leta tri ga v tilnik brat napade,
uničene so srcem vernim nade,
in on, ki vodíl je državni voz,
drži med prsti zdaj papirja kos.

Od jutra v sómrak se znojil in vbadal
ob dninah skromnih je pisarček ubog,
pa k dinarju po malem dinar skladal
za ženo in rastoči kup otrok. —
Čez noč prihruje vojne burja blazna,
izpleni kašče, miza zije prazna,
in mož s plačilom v roki, tešč in bos,
blagá prosjači za papirja kos.

Na dédini se naroðič je trudil . . .
po mraznih dneih je zmagala pomlad
in sam se milosti je sončni čudil,
kako pšenica šla je v list in lat.
A ko bi žeti hótél, klas prestreže
tuj grabež mu s pestjó in kruha ureže
ovsenega skopó, da vidiš skóz,
ko v jarki luči skóz papirja kos.

Krvi človeške se napil in bede
trinóg, sosede vse je zbil do tal,
na strójnice zagode in torpede,
na tisoč kril in kól jim črn koral.
Ukaz razpiše krut — še miš ne pisne,
strah klomi čela — v dušah iskra vzblisne
in ukaz — ravnal bi naj celinam os —
gori, o . . . komaj še papirja kos.

Poslanica

Vihrá s čelado težko, a brez glave
čas naš, odet v bandera bojne slave...
Iz svile niso, le iz muk in groz
pretkana laž — niti papirja kos.

1941

SMRT

Smrt, jaz ti tudi v čast zapel,
kakor sem star, bi pesem pozno:
Ne, lice tvoje, to ni grozno,
pa če sam prh je in pepel.

O tebi mnogo že sem snival:
zajeti vsi smo, vsi v tvoj krog;
no, Bog ne daj, da bi izzival,
v objem te klical drznih rok.

Nasiplje v krilo do nebes
dan vsak ti zdaj mrličev góre.
Ti ne priganjaš... črne dvore
brezum jih polni naš in bes.

V koraku sečeš, kar doteklo
je košnje čas, a nisi stroj;
na stroj mori le človek, jeklo
v krvav ga tira, v glup razboj.

Se bližaš mi? Strahov nikjer,
le vprego z vranci zrem prevozno...
Ne, lice tvoje, to ni grozno —
groznà pa je čelata zver...

1943

V MEGLAH

V meglah potí sem v luč iskal,
manj družan kakor sam;
o mrklih pel sem časih, žal,
o vedrih pa ne znam.

Šlo let je dvakrat trideset
in več in zdaj sem siv;
a narod moj ni v smrt zaklet,
kar čaka, učka živ.

Ne šine kmalu, že čez noč
rešitve blisk z nebes;
le sanjamo ga še, nekoč
pa sanje bodo res.

Razčesne tuji se napuh,
zdrobi tlačeča pest;
svobode in pravice duh
nam trdno dá posest.

A slave te jaz komaj znak
prezgodnji kdaj dozrem
in vendar mirno v stari mrak
oči svetlé zaprem.

V meglah naj zadnji umre mi dan,
večer kako bo lep:
sled zarje kakor cvet rosán
vzžari tam s kršnih Jep.

1934

VEDRI DOM

Vihrave dirke, hlastne,
vrag šepa vam odpred;
pa družbe ve oblastne,
krvave — vaših čred
sproščèn grem svoj in sam
po lehah redko hójenih
iskát vedrin spokójenih . . .
na tiste še kaj dam.

Tovariš ptičjim rojem,
ko sine jutra god,
jaz tudi vmes pripojem
tam s pol poti nekod.
In v nôči ne zgrešim:
kresovi me obdajajo,
vsi psi me ne izlajajo
iz srede, kjer žarim.

Prag bel stoji v strmini,
a ni od kámenja,
ne pno se čezenj klini,
ne rdiyo znamenja.

Ne vzamejo ga v skok
vojské potisočérjene;
desnice vistosmerjene . . .
preslab je njih urók.
In kdor bi rad le kruha,

v nižinah obvisiš;
kdor vzplavaš, poln napuha,
ob tla te trešči piš.

Govnači pod meno
brazdajo temni, togi mi,
s telesi ploskonogimi
prst gnetejo in gnoj.
Mastna jim gruda streže,
sla tésnih, toplih gnezd;
lovijo pajki v mreže,
v kljun jih dobi objest.

O cest nevidnih čar
do zvezd vrhá steklenega ...
o dom brez vrat, odklene ga
le kril svobodnih udar.

Ta dom ni služen sili
ne gonom slepih trum,
z lepoto v spravi mili
krepko mu vlada um.
Duhov me sprejme svet
najboljših med izbranimi:
sam sem, a so pridani mi,
sem svoj, a k njim privzet. —

Kam dirke ve vihrave?
Vrag vam podstavi rog;
vas družbe pa krvave
krvav ožmè trinog. —
Vedrin si grem iskát
v daljave, s sni ovéšene,
za mize, lákot rešene:
tam bratom še sem brat.

SONETI

V SPOMIN URBANU JARNIKU

Sto let je minulo, kar pevca te v prst so dejali
tam daleč na robu skrajnem naše rodine.
Nad groba tihega rušo govor naš gine,
na jug čez gomilo že tuji bučijo navali.

S teboj tudi strun so tvojih dar pokopali.
Ni dedič jim rešil glasu, da v nove višine
umetno ga dvigne, mu nove odpre globočine . . .
In stari nas molk brez konca tere in žali.

Le redkoma vzdih preleti, zatrepeče jecljanje,
kot vzblédel bi ptič, ki lepe ga mamijo sanje . . .
Še te nam bi sanje oblastniki v noč razpognali,

iztrgali právljico davno srcem iz srede.
Mi vsi bi naj, nemci tópi, težki, več ne znali
v krilato si pesem sprostiti ljube besede.

TIHA PESEM

Prepadena nam pesem je in tiha,
še vzječati srčno si več ne upa;
ni klic na rog sred bojnih gneč in hrupa,
ne vre ko hrast, kadar vihar ga viha.

Beseda bolna naša komaj diha,
lišaj duši jo, tuja snet gorjupa;
odkléščena od lipe, drobec trupa,
na tleh šumi naj veja, ki posiha?

Visoke pesmi, bomo še jih čuli?
Zravnal je čas kedaj že grob Urbanu.
Poslej umira glas naš v Korotanu.

Poslej pojo nam služnim na verigi
le še Tschabuschniggi in Perkonigi,
Zernatti, Kóschatl in pa Tschebulli.

JOSIPU LENDOVŠKU

I.

Gori spomin na Tebe v duši zvesti,
učitelj moj, nad vse mi druge mil.
Mož zveden trumico nas mlado kril
pod ščitom varnim tujčevi si pésti.

Mejám čuvar na zlomu rodnih sil,
hleplél po hvali nisi ne obresti;
le dvom je kljúval, trle so bolesti,
a Ti, junak, trpel si in gradil.

Besede materine svétli glas —
ob nji nam zmolknila so gesla tuja —
iz srca prizvenel Ti je njen kras.

Vodám si bistrim pravec bil in struja,
seménom pa, da poženo se v klas,
nebeški pramen, ki od mrtvih vzbuja.

1900

II.

Bil rano si, prerano nam odvzet . . .
pa to sejalcev naših je pokora:
najboljši vseh slovo nam dati mora
in ni še spravil žetve zrelih let.

Za čast očine v boj si bil naréd.
Ti bil jo rešil tujega bi mora
in sinila še nam bila bi zora,
ko novim dnem naproti šel je svet.

Orati srcem znal si do globin;
že so z oči letele luske sive,
zažélel k materi je blodni sin.

A bile sreče Tebi vse so krive
in tudi nam. — Ostal je le spomin
izgube bridke, nikdar popravljive.

1921

III.

Tvoj grob, o kraj mi drag in posvečen . . .
Kdo naših še ga verno se spominja?
Od starega Beljaka do Vetrinja
za čelom čelo v večni pada sen.

Tišina nad Teboj in mah temèn,
pozabe mah gomilo Ti pregrinja;
le z néba luč oblije še jo sinja
in misel blisne mimo kdaj ko tren.

Nevzdramno spiš, kjer stal si bojevnik . . .
duh pa bedí, ta smrti se ne gane,
in če vse trombe trobile bi umik.

Vihari čas, globoke seka rane,
a Ti kljubuješ in Tvoj grob, mejnik
na robu zemlje, tujcem v last izdane.

1958

IV.

Boj naš dokljubovan, križ je prestan . . .
v raj vrata so temná se nam odprla;
zapel bi slavo, glas ne gre iz grla:
od zibke že mu stok, le stok je znan.

O čuj: sovražni bes beži razplan!
Kjer srca vek na vek so v sponah mrla,
prostost peruti v živo je prostrla,
mrakove tisočletne lomi dan.

Pod sonce koprni za klico klica,
vsa setev Tvoja v nedru zimnih leh
budí se, ob cvetici bo cvetica.

Beseda, šepetana v davnih sneh,
ni laž bilà, meso je in resnica. —
Mir ti zmagalcu dá na naših tleh.

1945

V.

Prezgodaj zmagi hvalo sem zapel,
spuhtela pesem v prazno je ko para . . .
Svet hlinil nam je vero, zdaj nas vara,
kri smo sejali, on zlató bi žel.

Naš jarem, o, ta se drži, trd, cel . . .
krivica ni dotrebljena še stara,
iz grč ji že brsti krivica jara. —
Nasilnik podli, v blato vržen, vzpel

grebene spet, kot v právljici je zmaj.
Pošasti s pleč letí za glavo glava,
tri nove mahljaj vsak ji da nazaj.

Zli čar — kdaj ga ukrotí junaška slava? —
Poln glasnih srak je še pod Peco gaj,
a grob . . . grob Tvoj prerašča tiha trava.

1947

MOJ KLIC

Plah je moj klic. Ni bojevnik.
Ta trdo jeklo si opaše,
ta z brati maščevat pojaše
sramoto sužnjih nam verig.

Iz vinske ne junačim čaše,
ne vnema žalik žen me mik;
v bleščoč mi zacvetela stik
ne bo milina zemlje naše.

Tako le ujet klokoče ptič,
s perotmi buta v steno kletke...
Čemu? Brez čuta so rešetke.

Tako le mož, pod jarmom vzgójen,
ječi, z boljó in gnevom pójen
za dolgih dni nesvojih nič.

NEPLODNA PESEM

Neplodna je, je res kakor breztalna
ta moja pesem, solza iz očesa,
in kot je prišla, spet se brez slovesa
zgubi ko v sipkemrodu kaplja kalna.

Komu še vero daj beseda žalna:
krvnik je čas in gluha so nebesa,
in kaj bi njim, ki sámi pod izesa
tiščé se lok, budnica kljubovalna?

O, nisem pesmi sebi pel za hvalo
in mar mi ni, bo li, kar moje duše
v nji trepetá, živeló ali palo.

Pa naj ta volčji glad, ki zemljo rodno
nam trga kos na kos do zadnje ruše,
pogoltne ž njo še pesmi bol neplodno.

KOROŠKA POT

Iz mlada že tesno me ob prepadu
nevarna vodi cesta v dvomen čas;
krúha ne stradam, duša pa mi mraz
trpi brez utehe mile v večnem gladu.

Tuj grem skoz mesto in prezrt sem v gradu;
domá brat rodni seje mi poraz,
davnino sveto sramotí na ukaz
od zgoraj . . . Trepetam v morečem jadu,

a ne omahnem, še korak držim.
Ne bodo rame voljno se mi udale
v tem rajú hlapcev in izdajnikov.

Kalí mi sila iz prezdravih cim:
kljubuje v srcu kri Miklove Zale
in uporni duh dedov Serajnikov.

1900

NEMKE

Oči Tusneld me plavih niso urêkle,
njih mrk tevtonski, njih strupeni cvet.
O jaz, po sili v tuje mesto ujet,
si v tujkah bi jemal naj dom in dêkle?

Grdile so naš rod, ga z mržnjo pekle,
dovolj preslišal trdih sem besed,
pa me zamrázile so kakor led
še te, ki toplo so iz src jim tekle.

Pod nebom sévernim prva mladost
mračíla že mi zornih dni radóst,
snežila hlad je v dušo žarovito.

In rešil zgodaj ko v steklén sem grad,
željé sem pritajíl, rast nežnih nad
in vso ljubezen, slanam krutim skrito.

ŽENSKÉ

Pri ženskah sreče si nisem iskal,
za sladek nasmeh in objemljaj se trudil;
in čas je potekel, ròk sem zamudil,
a nič ni v srcu te zgube mi žal.

O, zgodaj sem kri jim in dušo spoznal...
Ne bom pod ljubezni križem se grudil,
sanjač resnici goli se čudil.
Vem, da nevera jim vsaka je prav. —

V obmejnem se trgu nam prišlec ošabi,
po naše ne zine — je preohól.
Zlatá ima tovor, obraz glatkolic,

pa ženske frlé mu krog limanic...
Rod naš in naš dom teh ptičk ne izvabi,
kaj naša beseda, kaj tiha bol...

DOMOVINA

Koroško, nisi več mi domovina,
le venec ljubkih brd si še in planj,
le šopek za spomin, ki nagelj vanj
povit je rdeč z zelenjem rožmarina.

Nimaš ne vrat ne praga več za sina,
da noter najde ko bučela v panj;
sovražiš svétle like mojih sanj
in dobro dé ti moja bolečina.

Zakaj na Rutah starih nisem kmet?
Oral bi in sejal, da rž rodi mi,
in sirek žel bi, hedo, kot je ded.

In tujcu branil, zóprval bi uimi;
pa če mi v vés bi prišel z vnučki zet,
semnjá bi dal jim in naš: »Bog vas primi.«

VSTOLIČENJE

Biló je blizu pred pol tisoč leti.
Pradedje stali naši spet so zbrani,
da vojvodo po šegi davno dani
na prêstol dvignejo pri Gospe Sveti.

Pa reče plemič kmet svoj govor znani:
,Kdo je, ki bliža nam se v bojni četí?
Je on mož pravi, mož za dom naš vneti,
da štiti pravdo, da nam vdove brani?

,Bo vladal modro, vsej deželi dika,
v blaginjo narodu in srečo jasno?
To zdaj z besedo potrdi naj glasno,

preden si plašč bi vojvodski ogrnil.‘ —
In knez — kakó kmetiču je odvrnil?
,Kmet, ne razumem tvojega jezika.‘

LJUBI MIR

Brez črhljaja smo sámi se jim dali,
črédica jágnečja, za ljubi mir;
gostimo tisoč let že z volkom pir
in še mu žrela nismo prepoznali.

Samí brlog razbojen smo si izbrali,
kot sédel roj bučel bi v srep osir.
In zviška tuje gleda nas Obir,
ne, mi podobni nismo njega skali.

Nič baskiške ne vre krvi nam v žilah
in stara več ne gane nas povest
o rodu, ki je v turških stal presilah.

Le gnila zdaj zori nam še obrest:
mrtvine mir, mir nečastit v gomilah,
ko sključi nas pod križ surova pest.

RESNICA

Neutrudno spé, le sanje so njih delo:
pa klanjam naj se Markom in Matjažem?
Vojské sledim sovražne, nanje kažem:
v deželo nam hrumé osirotelo.

A Kurent nisem: s pesmijo veselo
v pogube grozi bratom se ne lažem,
črnine jim v belino ne premažem
in slep ne vidim cvesti, kar je velo.

Bolnika, ki že smrt mu grabi v lice,
slab vrač z opojem vara, ko grenčice
mu ostre vlti v lek si več ne upa.

Naš delež stari poln, prepoln je strupa,
težek od krivde, težji od krivice —
ne bom sladkač se slinil krog resnice.

1938

USKOKI

Vi tam, ki kri vam plésni, za svoj rod
še kapljic treh si v srcu niste ugreli;
zdaj curkoma za tujih setev plod
ž njo prst gnojite, sužnji otopeli!

Vi, ki ste kupljeni za kruhek beli,
od miz šli naših Judeževo pot,
zdaj sega tujec drzno po skodeli,
vam prazni torbo in predal in sod.

O, le po klavnicah junaških meh
svoj pródajte, in koder kri se lije,
gospod ne, hlapec naj popred jo dá.

Le čakajte s skominami v zobéh,
in kjer za hleba skorjo boj se bije,
ne hlapec, prej gospod jo naj žveká.

1939

Ob rekah v neprijateljski deželi
smo daljni v sužnih klonili vezéh,
pa so veleli nam z očmi na smeh:
'Zapojte tu, kakor doma ste peli!'

Kako bi peli vam na tujih tleh?
Naj tresk nam zmane čela, izgoreli
v goltancih bi jeziki zdreveneli,
če zabimo rodine v hudih dneh. —

Mi? Ne, to nismo mi: v polnoč in v zimo
prodani, mi za tujca kri cedimo
in pesmi — bol koroška v njih trepeče —

mu pevamo pokorno na ukaz ...
O, pa še rdimo ne, ko nam rezgeče
drhal in ploska zviškoma v obraz.

1940

Zbog zemlje drage v nesvobodi tuga
trpinči mi srcé in bridek dvom:
rod moj koroški, trdo tlačen k tlom,
na vekov veke tujcu bo naj sluga?

Pa srečal sem državnika od juga
in sklenil: Bratu zdaj razložil bom
vso têsno skrb za ogroženi dom,
s tolažbo pač mi misel dojde druga. —

Poslušaj me, trudno mi odkima,
in kot izpuhnil bi oblaček dima,
tako mi dé — on, narodni ekspert —:

'Ah, nemoj brate ... ta tvoja Koroška,
znaš, nama kao gnjila tek je kruška ...
E, Švaba kaže: Muster ohne Wert.'

1928

PES

Veljak, predáлом polnim gospodar,
Bog váruj, da bi v spanju bil oplenjen;
zato pred pragom pes, čuvar priklenjen,
mu verno straži dvorec in omar.

Jetnik, dokler bo živ, siv samotar,
nikoli glajen in le malo cenjen,
pes ta domari, zagrenjen in sčenjen,
ne miga z repom, šap ne proži v dar.

Dni mlade je pretárnal in pretožil
in noč na noč mu tèmna je bolest
v ščip hlípala neutešno in do zvezd.

Sedaj se je s prezirom oborožil:
tja v nič strmi . . . o blažen mir očem —
rožljá veriga — pes pa, pes je nem.

SVETI KRIŠTOF

Ko zdanjih dni duši me zloba,
trg poln laži je in klevet,
v nasilju tone stari svet,
razdvaja brate nezvestoba;

ko se priskuti mi do droba
požrešnih osvajačev red,
njih vrišč za vsako pest in ped,
vsa ta krvi pijana doba:

le Krištof še svetnik otmè me:
iz dna pod vrh bradač plečnati
odnese me z drevesom v roki.

Cel mili maj na brezi sloki
že tam kramljá kobilar zlati . . .
In ob slemenu sanja sleme.

Petice zadnje nam pobrane,
na smétnjak so časti zmetane,
besede ob veljavo dane,
pravice pod kolesa gnane.

Razboj mirú blaginjo zruši,
v svobodni stan mi tujec buši;
zapira zadnji žarek duši,
odpira grob se v sivi ruši.

Poraz lomasti čez poraz,
končati trd veli ukaz,
k slovesu jezno trobi čas.

Pa mi dovoliš, dobri Bog,
da ti v bogati, svétli krog
temàn pribegnem, praznih rok?

Pred grobom carskim, kaj stebri razpali,
kaj mi krilati lev, pripet ob zid . . .
Žar južni me rjaví, v Poljano zlit,
z menoj hrib Marjan v morju se zrcali.

Gozd jádrenic blešči na plesu z vali,
strmi za Klisom sten upornih ščit;
svetilnik v noč, stokrat slepljéni vid,
stotič kot prvič bistro spet se upali.

Budi s pomolov trud in gnet in hrum,
zvečer me klic in vrvež lahnih trum
pod palmami nad obrežino belo

in Grgur, mož bradati, v bronu smelo
vzravnan. Ták pričal prvič je o nas
in bo še stokrat stotič v gluhi čas.

HVALA MIRU

Daj vetra mu, kdor tujcem zdaj se slini,
nasilju pridobrikati se hoče;
kdor bratoljubno zdaj o spravi kloče,
z mehko besedo gládi ost hudini.

Daj vetra mu in sam besedo zini! —
O, da v besedi strél je kaj in toče
jeklene, ž njo bi treščil v bitke vroče,
takó pa — božji meljejo naj mlini.

Še kolje stroj, še grabi dlan krvava,
goré vasice, mesta, zemlje cele,
nešteto mater po grobiščih tava.

Nič prej ne, dókler vójske se zbesnele
sespó in njih razbojna mrkne slava,
čas peti miru hvale bo vesele.

1942

TOVARNA

V kletéh, v rovéh kakor mravljinski roj
trop mrgoli, da kruha si pritrudi . . .
od saj črnijo jim kosmate grudi
in čela z brazdami razril je znój.

Ob stroju brez oddiha buha stroj,
brzí . . . grozí poguba mar v zamudi? —
Pa vmes roké — ta jemlje, ona nudi —
kopčajo, klešče žive, k spoju spoj.

Zateglo pesem enolično peva
sirena v ure, do minut preštete,
skoz dimna okna sape ni ne dneva.

Možjé so ko pri lipah korenine,
v globino zgrbljene, v temino uklete,
a cvet, kdaj cvet jim bel vzkipi v jasnine?

L I P A

Prelepo drevó, visoka, stara si lipa,
kc v kresne dni ob cvetu cvet se prismeje,
iz dna ti sok po deblu mogočnem vreje
in vrh zadiši, mil vonj čez poljano razsipa.

Tam spóđaj pa korenin na tisoče tipa,
sesajo v tleh in beró, pojijo veje
in liste in lub, žar večne gasijo jim žeje,
življenju so vir do zadnjega, trudnega utripa.

Težèk je in mračen zdolnji tvoj svet . . . A ne brani
poganjkom nad sabo zelenim: v luč izposlani
vsi k soncu mlademu popke vrté polnolice.

O, pà ni nališp le jalov brstičje ti cvetno:
prahú ne trosi zlatega z igro prevzetno
vetrovom samó, ne medí le za lahke mušice.

B O G Z V A M I

Bog z vami . . . moja pesem je pri kraju,
mrak lega gost mi že na rob zenic. —
Peklà obup sem pel, le tožbo vic
vam srečnim, ki zašetate po rajú.

Prinaša vígred popje čilo, v gaju
iz gnezd se tisoč godnih zglašá ptic . . .
kaj bi sedaj ozimni še moj klic,
ta motni slut samo in sen o maju?

Morda pa vendar ne zbrni neznan,
ves ne utone v pozabljenje blede.
Spomin vam bodi v slavju, da temán,

bil strm naš pot iz molka je v besedo,
krvavo plačan z zarjami bil dan,
prostost odkupljena po ječah z bedo . . .

V marcu 1945

OPOMBE

Pričujoča knjiga vsebuje v izboru oni del avtorjevih pesmi, ki se nanaša posebej na koroške ali koroškim sorodne motive.

Letnice pri nekaterih pesmih pomenijo dobo, kedaj so te nastale, in naj olajšajo njih pravilno umevanje.

Str. 7. dedej: dedek, stari očka.

čedra: kratka kmečka pipica svojevrstne oblike.

Osojščica: gora ob Osojskem jezeru; nemško: Gerlitz. Slovenci v beljaški okolici pa ji ne pravijo Grlica ali Gorlica, ampak Vesoščica.

Zila: Knjižno pravilno bi seveda bilo Zilja. Vendar pa Korošču, zlasti še ziljskemu, zveni ta (topljeni) lj dokaj prisiljeno, nedomače. Zato se mi v vezani besedi upira in ostal sem rajši pri narečju. Korošec izgovarja lj kot čisti (srednji) l.

Str. 10. bradnica: helebarda.

bele žene: tudi žalik žene... bajeslovna bitja, podobna srbskim vilam.

Str. 17. vigrédič: spomladi.

V pesmi omenjene kmetije ni več. Tam stoji sedaj veliko razgledišče (»die Kanzel«, prižnica).

Str. 21. 1. kitica: Rožani veljajo za dovtipne, hudomušne ljudi. Narodna zabavljica trdi, da

Rožan,
pod mizo rožan (rojen),
za durmi je kršan (krščen),
ime mu je Šršan (sršen).

Str. 25. silo: bodica, iglica; šilovje = igličevje.

Str. 26. Dobrač: Nemci si prizadevajo, namesto starega slovenskega uveljaviti nemško ime Villacher Alpe.

Navedeni veliki potres je bil l. 1348. Hudo katastrofo je povzročil tudi snežni plaz, ki se je pred kakimi 60. leti z Dobrača vsul na Plajberk.

Str. 31. *marljati*: govoriti.

Str. 33. *modriš*: plavica (*centaurea cyanus*). To cvetko je rad videl pruski kralj in nemški cesar Viljem I. Postala je nekakšen simbol velenemštva in koroški Vsenemci so jo tiste dni mnogo nosili po svojih gumbnicah.

Str. 34. *Guten Tag*: slov.: dober dan.

Str. 35. *Čuši*: nemško: die Tschuschen. Psovka zavednim koroškim Slovencem.

kočej: tudi konej, kočič = pujsek, prasè.

Str. 37. *Fahr' wohl*: slov.: srečno pot!

Hier ruht: slov.: tu počiva.

dro: že, pač. Nastalo iz »dobro«.

Frieden: slov.: mir, pokoj.

Str. 44. *krámola*: prepir, trušč.

Str. 47. *Gueuzi*: franc.: gueux, gueuse; slov.: berači, capini. Priimek holandskim borcem za osvoboditev izpod španskega gospostva v 16. stol.

Str. 50. *raz Peco klic*: klic kralja Matjaža, ki pod Peco spi.

Str. 54. *Dreimarkstein*: hrib v dunajski okolici, od koder je lep razgled na mesto in proti jugu.

Str. 57. *Heil und Sieg*: slov.: blagor in zmaga.

bazilisk: neke vrste kuščar. V starogrškem bajeslovju pošastna zver s smrtonosnim pogledom.

Str. 59. *obletnica*: Mišljeni so septembrski dogodki ljubljanski iz l. 1908.

Str. 66. *s kršnih Jep*: Jepi sta dve: velika in tik nje na vzhodu mala.

Str. 73. *Urban Jarnik*: slovenski pesnik in jezikoslovec, rojen l. 1784 na Potoku pri Sv. Stefanu v Ziljski dolini, umrl l. 1844 kot župnik v Blatnem gradu.

Str. 74. 2. *tercina*: koroški nemški pesniki in pevci, po svojih imenih pač slovenskega porekla.

Str. 75. *Josip Lendovšek*: (roj. l. 1852, umrl l. 1895), profesor slovenščine in klas. jezikov na drž. gimn. v Beljaku, vzgleden in požrtvovalen učitelj. Uvidevši, da dve slovenski uri v tedne ne zadoščata, in je vrhu tega pouk trpel od namerne sabotaže učencev renegatov, nas je pričel poučevati še

zasebno na svojem domu. Delaven pa je bil tudi politično. Pri njem so se na tihem stekale vse niti slov. narodne borbe na Zgornjem Koroškem.

Str. 79. 2. *tercina*: Pravljica pripoveduje, da Peco, kjer spi kralj Matjaž, vsevdilj obletavačo srake. Preden ne izgi-nejo, kralj ne more ali pa neče vstati.

Str. 82. 2. *tercina*: Mati avtorjeva je bila iz stare koroške rodovine Serajnikov.

Str. 85. *sirek*: kuruza.

heda: ajda.

vés: vas; v vés priti = obiskati.

semnjà dati: pogostiti, obdarovati ob semnjù (cerkvenem prazniku).

Str. 87. *ljubi mir*: Pri drugem kor. plebiscitu (l. 1938), so Slovenci po nasvetu svojega polit. vodstva glasovali iz oportunitizma strnjeno (v nekaterih občinah 100 odstotno) za Hitlerjevo Nemčijo.

baskiška kri: Mali narod španskih Baskov se junaško bori za svojo svobodo.

Str. 90. *Koroški psalm 137*: Sonet je izzvalo neko, v sila pohlevnem in uslužnem tonu napisano poročilo »Koroškega Slovenca« o življenju mobiliziranih slov. Korošcev na zapadni nemški fronti l. 1939/40, češ da prepevajo Nemcem v zabavo naše narodne pesmi.

Str. 91. *Muster ohne Wert*: slov.: vzorec brez vrednosti.

Str. 95. *krilati lev*: Markov lev, grb nekdanje beneške republike.

Grgur: Meštrovičev spomenik škofa Grgurja Ninskega.

KAZALO

Klic izpod Jepe

Doma	7
Jutro	8
V planini	10
Večer na Zili	12
Dan medli	13
Mati	14
Osojščica	17
Drava	20
Naše jezero	22
V koroškem gozdu	25
Dobrač	26
Zila	28
Na Gosposvetskem polju	30
Mrtva zemlja	31
V gostilni	33
Bilčnikov Neček	34
Kralj Matjaž v Ljubljani	39
Kyrie eleison	41
Svitnica	42
Doklej	44
Naš grešnik	45
Mi Čuši	47
Na Karavankah	49
Brezdomec	51
Deseti brat	52
Na Dreimarksteinu	54
Obletnica	59
Rašica	60
Letalski alarm	61
Papirja kos	62
Smrt	65
V meglah	66
Vedri dom	67

Soneti

V spomin Urbanu Jarniku	73
Tiha pesem	74

Josipu Lendovšku I.	75
II.	76
III.	77
IV.	78
V.	79
Moj klic	80
Neplodna pesem	81
Koroška pot	82
Nemke	83
Ženske	84
Domovina	85
Vstoličenje	86
Ljubi mir	87
Resnica	88
Uskoki	89
Koroški psalm 137	90
Ekspert	91
Pes	92
Sveti Krištof	93
1941	94
Split	95
Hvala miru	96
Tovarna	97
Lipa	98
Bog z vami	99

VEZANA BESEDA

5

FRAN ELLER
KOROŠKE PESMI

Opremil
akad. slikar Riko Debenjak

Natisnila
Tiskarna Slatnar, družba z o. z. v Kamniku

Vezala
Državna knjigoveznica v Ljubljani

september — oktober 1947

za
SLOVENSKO MATICO V LJUBLJANI
(odgovarja Oton Župančič)

